

26.2.2024

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

HE 89/2023 vp

Lausunto hallituksen esityksestä väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehdyn Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 190 hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä, jolla hyväksyttäisiin ja voimaansaatettaisiin Kansainvälisen työjärjestön (ILO) väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehty yleissopimus nro 190. Väkivallan ja häirinnän poistaminen työelämästä on tärkeä ja kannatettava tavoite. Yleissopimuksella on luotu maailmanlaajuinen standardi niistä toimenpiteistä, joita ILO:n jäsenvaltioiden tulisi toteuttaa väkivallan ja häirinnän poistamiseksi työelämästä.

Suomen Yrittäjät kannattaa yleissopimuksen hyväksymistä ja voimaansaattamista eikä näe sille muusta lainsäädännöstä johtuvia esteitä. Suomen Yrittäjät toisaalta korostaa, ettei yleissopimuksen hyväksyminen ja voimaansaattaminen edellytä kansallisia lainsäädäntömuutoksia.

Esityksessä on kuvattu kattavasti Suomen voimassaolevaa lainsäädäntöä ja muita toimenpiteitä, jotka käsittelevät väkivallan ja häirinnän poistamista työelämästä yleissopimuksen tarkoittamalla tavalla. Esityksessä on kuvattu kattavasti myös väkivaltaa ja häirintää ilmiönä ja sen vaikutuksia yhteiskuntaan. Yleissopimuksen sisällön voimaansaattaminen edellyttää lainsäädäntömuutoksia, eikä sellaisia sisälly esitykseen. Tämän vuoksi esityksellä yleissopimuksen hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Yleissopimuksella on kuitenkin tärkeä periaatteellinen merkitys työssä tapahtuvan väkivallan ja häirinnän ehkäisemisessä ja estämisessä.

Suomen Yrittäjät yhtyy näihin esityksessä esitettyihin toteamuksiin. Suomessa voimassa oleva lainsäädäntö on riittävä väkivallan ja häirinnän poistamisen osalta. Työntekijän suoja väkivallalta ja häirinnältä perustuu erityisesti työturvallisuuslain, yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain säännöksiin, mutta merkitystä on myös rikoslain säännöksillä. Työturvallisuuden ja -terveyden edistäminen sekä häirinnän ja syrjinnän estäminen ovat jo nykyiseen lainsäädäntöön sisältyviä velvoitteita, ja ne menevät yleissopimuksen

tasoa pidemmälle. Yleissopimuksen hyväksyminen ja voimaansaattaminen ei siten anna aihetta uuden kansallisen lainsäädännön laatimiseen.

Lopuksi Suomen Yrittäjät huomauttaa, että yleissopimuksen sisällön toteutuminen ei ole yksin työnantajan vastuulle kuuluva asia, vaan merkitystä on myös viranomaisten ja työelämän eri osapuolten toimilla. Lisäksi on huomattava, että nykyinen lainsäädäntö asettaa myös työntekijöille velvollisuuden osaltaan ehkäistä väkivaltaa ja häirintää työpaikoilla.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Albert Mäkelä
asiantuntija, OTM